

בעידן שבו התלמידים חשופים לשלל גירויים, ההוראה הפרונטלית

הדומים
בצורת
מספרים בחלל
לכיתות א'
בבית ספר
אלרזי. ללמד
חשבון בצורה
יצירתית
צילום: טל
ניסים

שמור 17 635

06:00 28.03.2018

נעמה ריבה | התראות במייל

בטמרה יש בית ספר שלא דומה
לאף בית ספר אחר

חשוב לשנות את הסביבה, להוסיף צבע ואור וליצור לילדים מקום שכיף להיות בו".

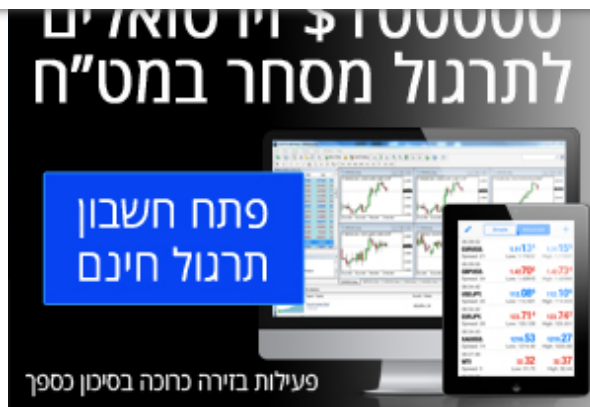
עם מוטיבציה אינסופית, יכולת איסוף תרומות ו**שיתופי פעולה פוריים** עם ההורים, צוות המורים ומשרד החינוך, הצליחה עואד למלא את בית הספר בעוד ועוד מקומות נעימים ללמידה מחוץ לחללי הכיתות. "זיהינו את ההזדמנות לממש את החזון החינוכי שלנו ולהקים מרחבי למידה חוץ-כיתתיים", מסבירה עואד. לדבריה, המסדרונות, המבואות והרחבות הם "מקומות המעבירים את התלמיד מחוויית למידה פרונטלית ומסורתית, שבה הוא פסיבי, לחוויית למידה משמעותית שבה הוא הופך לאקטיבי, יוזם ואחראי".

צילום: טל ניסים

פינת קריאה. חוויית למידה אקטיבית

כך, למשל, עיצבה מחדש עואד שטח של כ-150 מ"ר מחוץ לאזור של כיתות א', שזקוק לעיצוב מחדש. בזמן חיפושייה אחר רעיונות באינטרנט היא נתקלה בעיצוב מתחם לכיתות א' בבית הספר ברמת גן של **המעצבת שרית שני חי**, שפעלה בעיקר במוסדות חינוך בערים ממעמד סוציאקונומי גבוה. היא עיצבה בעבר, בין היתר, גן ילדים בכפר שמריהו בעלות של 23 מיליון שקלים (פי עשרה מתקציב משרד החינוך שיועד לפרויקט) ואת בית הספר היסודי קינג סולומון בכפר הירוק. הפרויקט בטמרה הוא הראשון שהיא מתכננת ביישוב ממעמד סוציאקונומי נמוך.

"הפרויקט באלראזי נולד כתוצאה ממפגש אנושי מרגש עם סמאח. היא התקשרה אלי וסיפרה שיש לה חלל ריק שכל כיתות א' מתנקזות אליו", מספרת שני חי. "היא סיפרה שהיא רוצה מרחב לימודים אלטרנטיבי שישמש את הילדים גם לשעת ההפסקה וגם כחלל אינטראקטיבי להוראה בדרך אחרת". לדברי שני חי, היא שאפה לתכנן חלל שיאפשר לילדים ללמוד תוך כדי משחק: "חללי חינוך צריכים לשקף את רוח התקופה. אנחנו חיים בתקופה של המון גירוויים ולכן ההוראה הפרונטלית לא מתאימה בהכרח לכל ילד. ודאי לגבי ילדים שרק עכשיו הגיעו מהגן. בעיני, תפקיד המעצב הוא ליצור חלל למידה מגוון". התקציב להקמת החלל היה 250 אלף שקלים, ולפי עואד הסכום הגיע מתקציב הניהול השוטף לצד הכנסות ממכירת מוצרים שההורים מכינים כמו סבונים ונרות.

עוד כתבות בנושא

- בעיר טמרה הוכיחו: שיתוף התושבים בקבלת ההחלטות מסייע לטיפול במפגעים סביבתיים 06.02.2008
- מה אנחנו יכולים ללמוד ממערכת החינוך בפינלנד 04.06.2015
- "בעוד עשר שנים לא יהיה לילדים מה לחפש בבתי ספר - הם יהיו מיותרים" 29.05.2015

החלל מחוץ לכיתות א' מחולק למספר אזורים שונים, בהתאם לחומר הלימודים. כך, חשבונאית ענקית מעץ מאפשרת למספר תלמידים לשחק בה במקביל. לצדה, עוצבה פינה ללימודי טבע וגיאוגרפיה ובה קיר שעליו דימוי מעץ של כדור הארץ, עליו ניתן לשחק עם פאזלים שונים. סמוך אליו ניצב "הקיר המקומי", שמעוצב לפי קו הרקיע של טמרה ומשמש פינת קריאה שבמרכזה אזור המעוצב כאי עם עצים. במרכז החלל קיר אינטראקטיבי המשלב ספרייה, ומכיל גומחות מרופדות בצורות גיאומטריות.

עוד באותו מתחם שוכן תיאטרון בית הספר המאפשר לילדים להציג הצגות ולפתח כישורי שפה ומנהיגות דרך דרמה. בקרבת מקום ניצב קיר המורכב ממחיצת קוביות עץ

המנוחה באווירה אהבה גם את המוקד ללמוד ולשחק. הילדים בוחרים להיות שותפים במחשבותיהם המעוצב כלוח שש"בש ודמקה, ובפינה אחרת מפוזרים הדומים מרופדים בצורת מספרים, במטרה ללמד חשבון בצורה יצירתית. "מאחורי כל אובייקט וכל פינת משחק יש חשיבה עבור מה הוא נועד וכיצד ניתן באמצעותו להפעיל את הדמיון ולעודד את הלמידה", מדגישה שני חי.

צילום: רמי שלוש

בית הספר אלראזי

צילום: רמי שלוש

תלמידים בבית ספר אלראזי

יותר מכיסאות ושולחנות

בשונה מרוב הפרויקטים של שני חי, הצבעוניות בחלל בית הספר עדינה. עץ טבעי הוא החומר העיקרי, ולצדו בולטים גוני אדום, שחור, אפור, לבן וירוק. "היה לי חשוב לעצב את הסביבה מתוך הקשר תרבותי. לכן אורנמנטים האופייניים לבדי אריגה ורקמה מסורתיים שובצו בריהוט כחיתוכי עץ גרפיים", היא אומרת ומוסיפה כי קווי המתאר של העיר טמרה שולבו בחיפויי הקיר בפינת הספרייה.

"הפרויקט משקף את האופן שבו סביבה חינוכית במאה ה-21 צריכה להיראות", ממשיכה שני חי. "הסביבה הופכת לכלי חינוכי חיוני ומפרה, והיא מייצרת אפשרויות למידה וחקירה של התלמיד תוך כדי משחק. בית ספר אלראזי הוא ייחודי ומשקף את הצרכים של הקהילה אליה הגעתי ואת הזהות של המקום. המקום מעוצב מתוך זיקה לתרבות והרצון לחבר את הילדים לבית הספר ולחזק את תחושות השייכות. מבחינתי זאת היתה שליחות. הייתי רוצה שלילדים בכל הארץ תהיה את האפשרות ללמוד בסביבת לימוד אסתטית ומעוצבת".

תל אביב אחימי

את דבריה מחזק מחקר שנערך ב-2013 באוניברסיטת סלפורד באנגליה ובחן 751 תלמידי בתי ספר יסודי בשבעה בתי ספר שונים. הביצועים של התלמידים נבחנו בתחילת השנה ובסופה בתחומים כמו מתמטיקה, קריאה וכתיבה. כיתות הלימוד דורגו באמצעות תכונות סביבתיות כמו אוריינטציה, אור טבעי, אקוסטיקה, טמפרטורה, איכות אוויר וצבע. החוקרים מצאו כי העיצוב השפיע באופן משמעותי על הביצועים החינוכיים: הגורמים הסביבתיים שנחקרו הובילו לשינויים בציונים בקרב 73% מהתלמידים. פרופ' פיטר בארט מאוניברסיטת סלפורד אמר בעקבות המחקר כי "זמן רב ידוע כי היבטים שונים של הסביבה הבנויה משפיעים על יכולות אנשים. זו הפעם הראשונה שנעשתה הערכה המקשרת בהצלחה בין הסביבה להצלחה הלימודית בבית הספר".

...le Classrooms: Providing the Learning Environment That Kids Need

בישראל, לעומת זאת, הרשויות נרתעות מתכנון שטחי הפנים של בתי הספר. "בשנים האחרונות המערכת מתחילה לזהות את החשיבות של עיצוב הפנים ועיצוב הסביבה החינוכית", מסכימה שני חי. "לאט לאט זה מחלחל, ומה שהתחיל במגזר הפרטי עובר גם לציבורי. בסופו של דבר, זה משרת את כולם".

"אין ספק שאם רוצים ליצור מבני חינוך עם הקפדה על עיצוב פנים הולם, שעונה על צרכים פדגוגיים ומשקף את האסטרטגיה החינוכית של המוסד, יש להקצות לכך משאבים ולהכיר בכך שאדריכלות ועיצוב פנים המשולבים יחד נותנים תוצאה אידאלית".

שני חי מציינת כי רבים ממבני החינוך משקיעים כספים רבים במבנה, אך "לא נשאר כלום לעיצוב הפנים. ההצטיידות בשולחנות וכיסאות, שנראים אותו דבר בכל בית ספר כבר שנים רבות, לא משקפת את השינויים שמתרחשים בחברה וצריכים לבוא לידי ביטוי בחללי הלימוד. בדרך כלל לא נותנים תשומת לב למרחבים הפנימיים. הלמידה הפרונטלית הולכת ונעלמת וחללי הלמידה הופכים למקום כמו WeWork, שמאפשרים למידה ורסטילית הן ליחידים והן לקבוצה".

אפשר לתכנן חללי פנים מושקעים בתקציב נמוך?

"גם בטמרה עבדנו בתקציב נמוך יחסית. חייבים להקצות לזה משאבים, אבל העיקר הוא עדיין חשיבה מחודשת של מקבלי ההחלטות בדרגים השונים. זה מתחיל משינוי הפרוגרמה הפדגוגית שמכתיבה את האופן שבו נבנים בתי ספר על פי הוראות סטנדרטיות מאוד. אפשר לבנות ספסלים מרופדים, או לתכנן אזורי ישיבה שקטים או רועשים לצד כל כיתה. הכיתה צריכה לתת ביטוי לחברה ולתקופה, ובית הספר צריך לאפשר לילדים להתבטא. אני סבורה כי בעידן הנוכחי, המאופיין בדינמיות והצפת גירויים דיגיטליים, גם שיטות ההוראה צריכות להשתנות — ואיתן גם המרחב החינוכי".

מחיצת קוביות עץ מסתובבות, שעל צדן האחד חרוטה אות בערבית ועל הצד אחר ציור של מלה המתחילה באותו אות
צילום: טל ניסים

מדי יום שלישי

אנא

ליאור קודנר עם האנשים שעשו את השבוע: יגדור פלדמן, חיים לוינסון, אסף הראל, גדעון לוי, אריאנה מלמד, אלדד יניב, גיא רולניק, אי

הכתבות הנקראות באתר

הארץ |

רוגל אלפר || רגב ארגנה לעצמה מסיבה פרטית לחגיגות ה-70

רוגל אלפר // ביקורת טלוויזיה | 21

תמונה אחת של מעודדת בבגד ים חשפה את האפליה המגדרית ב-NFL

קן בלסון, ניו יורק טיימס | 5

מוזיאון טולסטוי הודה לישראלית שמצאה סתירה ב"אנה קרנינה"

קרן ארנה סבוראי | 20

הרשמה לניוזלטר

מחברים לעולם התרבות, הבידור והפנאי? הירשמו כעת לעדכון היומי

yulia.griko@mail.biu.ac.il

הרשמה

ברצוני לקבל ניוזלטרים, מידע שיווקי והטבות

מערכת | הנהלה | אודות הארץ | דרושים | צור קשר | עשה מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסם אצלנו

מדורים

חדשות
סרטים מומלצים
מזג אוויר
אוכל
מסעדות מומלצות
ספרים
סרטים
דעות
גלריה
ספורט
תקיפת הכור בסוריה
פסח 2018
שעון קיץ 2018
Haaretz.com
BDS - Jewish
Gaza infiltration
France - anti-Semitism
Israel - Cambridge Analytica
Israel news
Middle East
Travel in Israel
Jewish World
Shabbat Times

כלים שימושיים

המייל האדום
מדיניות פרטיות
חלון מבזקים
ארכיון הארץ
דיוור הארץ
כל כותרות היום
צור קשר
מודעות אבל
תנאי שימוש
מינוי הארץ
מינוי לעיתון
מידע למנויים
כנסים
נגישות

עכבר העיר

פסח 2018
אטרקציות לילדים בפסח
מתכונים לפסח
פסטיבל לכל המשפחה
בפסח
סרטי ילדים בפסח
פסטיבלי מוזיקה בפסח
שחקן מספר אחת
יום העצמאות 2018
מתכונים ליום העצמאות
מה עושים היום?
טיולים לשבת
מה עושים עם הילדים
בסופ"ש?
הופעות היום
הצגות לילדים
אטרקציות לילדים
מופעי סטנדאפ
סרטים מציגים בקולנוע
הצגות היום
המדריך להופעות מחו"ל
איפה שותים בזול בתל
אביב?
מופעי מחול היום
מה עושים בירושלים
מה עושים בפתח תקווה
מה עושים בבאר שבע
מה עושים ברמת גן

חיבור מינוי

דיגיטלי

עדכונים במייל

קנה מינוי דיגיטלי

קנה מינוי לעיתון

פרסם אצלנו

לפרסום בעיתון

שירות למנויים

פנסוס טיולים	שוק והון
בית אבי חי	חדשות
ויטרינה	גלובל
האקריו	נדל"ן
צרכנות - SUPERMARKER	TechNation
פיננסית	MarkerWeek
אופנה	TheMarker מגזין
הריון ולידה	TheMarker Women
משפחה	דין וחשבון
	מדיה ופרסום
	עסקים קטנים
	צרכנות
	קריירה
	רכב
	TheMarker TV
	כנסים
	Cafe
	Finance
	ת"א 35
	ת"א 125
	מניית טבע
	מניית בזק

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ